

El pastor compromès

Pagesos i ramaders van ser un element clau per combatre els focs forestals que van cremar ara fa unes setmanes l'Empordà

Un pastor de Verges de 84 anys reclama que es torni a treballar els boscos

Darnaculleta és un pastor gironí de 84 anys que viu a Verges. Té un ramat d'ovelles que treu a pasturar pels boscos de la zona ALEIX FREIXES.

Els incendis a la demarcació de Girona, especialment els que van castigar ara fa unes setmanes les comarques de l'Alt i el Baix Empordà, han tingut uns grans aliats: els pagesos. En tots els casos, diversos ramaders i agricultors s'han acostat amb tractors per llaurar camps i crear tallafocs per evitar que les flames travessessin. És el cas de l'Eugeni Darnaculleta, de 84 anys. "Si puc ser útil, faig el que calgui", ha assegurat el pagès. Darnaculleta creu que cal "tornar a netejar els boscos" per evitar els incendis, i ha recordat que abans "s'aprofitava tot" dels arbres, i això ajudava a mantenir les parcel·les netes. Ara, però, demana la intervenció de les administracions per mantenir el sotabosc net, perquè en casos de finques petites "no surt a compte".

Eugeni Darnaculleta és un d'aquests exemples. Una persona que tota la vida ha treballat la terra. Té 84 anys, viu a Verges i té un ramat d'ovelles que treu a pasturar pels boscos de la zona. El problema és que cada vegada hi ha menys parcel·les on pot anar perquè els propietaris no cuiden els boscos. "Hi ha pins secs a terra i les ovelles no hi poden passar", ha explicat el pastor. Al mateix temps, això fa que les ovelles no puguin menjar la vegetació que hi ha al sotabosc i mantenir la zona neta.

Aquesta situació es produeix sobretot en finques petites. Darnaculleta assegura que en aquests casos als propietaris "no els surt a compte" netejar el bosc pel cost que implica mobilitzar la maquinària per fer-ho.

Per això creu que les administracions haurien de tenir un paper clau en aquest tipus de finques. "Caldria que un estament públic anés amb els propietaris i els plantegés l'opció de netejar el bosc des de la mateixa administració", ha explicat el pastor. Segons el seu punt de vista, "el 90% dels propietaris" encarregarien al sector públic que es fes càrrec de la gestió.

El pastor assegura que si es fes de forma agrupada, la despesa es reduiria notablement fins "gairebé arribar al cost zero", perquè el que val més diners és mobilitzar la maquinària. Si una mateixa desbrossadora s'encarrega de fer diverses finques properes, això fa que la despesa es redueixi. Les restes vegetals que n'extreuen aquestes màquines es pot revendre a empreses per fer-ne biomassa, i segons Eugeni Darnaculleta, aquest material "pagaria les màquines".

Una vegada els boscos estiguessin més lliures de restes vegetals, els pastors podrien mantenir-los nets "durant una temporada llarga". Pel pastor, caldria recuperar la gestió que es feia anys enrere, en què "del bosc, se n'aprofitava tot". Eugeni Darnaculleta ha recordat que abans "tot funcionava amb llenya", i això permetia que molts propietaris de pinedes i zones forestals venguessin els troncs a forns de pa, forns de terrissa, empreses i

particulars. A més, dels branquillons secs també se'n feien encenalls. Els marges, una via de comunicació dels incendis. Per altra banda, el pastor també critica que les administracions no els permetin netejar els marges. Eugeni Darnaculleta ha afirmat que els marges són un "perill" perquè és per on més ràpid es poden estendre els incendis. "Avui no hi ha cap marge cuidat", ha lamentat el pastor gironí. Abans, Darnaculleta ha explicat que es cremaven per mantenir-los nets i evitar que les flames creuessin d'un camp a l'altre. De tota manera, el pagès ha apuntat que quan es feien aquestes cremes controlades era perquè coneixien la natura. "Sabíem a on fer el foc i com fer-lo perquè no s'escampés", ha afirmat. Ara, però, "hi ha moltes persones que no estan preparades" ha assegurat el pastor. Per això creu que els tècnics "haurien d'ensenyar als nous pagesos com fer un tallafoc o netejar els marges". Això també ajudaria a implicar més els pagesos en l'extinció dels incendis, tal com far l'Eugeni. Ell es presta voluntari cada vegada que hi ha alguna emergència, ja sigui una inundació o que es cremi alguna zona propera. Amb el seu tractor ajuda tan com pot. "Jo arribo als llocs i faig el que em manen, que són qui en saben", afegeix el pastor. Una de les últimes vegades que va fer-ho va ser per l'incendi de Ventalló que es va originar a finals de juliol. En aquest cas, es va presentar amb el seu tractor per oferir-se a llaurar camps o remullar els marges amb dipòsits d'aigua. El pagès afirma que és important llaurar els camps perquè d'aquesta manera es remena la terra i s'evita que el foc salti d'un camp a l'altre, creant un tallafoc. El problema, però, és quan aquests camps encara no s'ha collit el cereal. En aquest cas, Darnaculleta insisteix en què cal netejar els marges. La prevenció, una "cinquena part" del cost de l'extinció. El pastor gironí assegura que la prevenció d'incendis a partir de la neteja dels boscos amb la participació de les administracions suposaria "una cinquena part" del que costa extingir-los, segons el seu punt de vista. Per això demana als governs que s'aposti de manera clara per una política de prevenció forestal i així s'estalviï una despesa amb la tasca d'extinció, més enllà de les pèrdues que es generen a nivell econòmic i natural.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 12-08-2021, Pàgina 21

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/territori/article/11-mediambient/2013462-el-pastor-compromes.html>